

Kjennelse av 21. august 1963.

Nr. 313.

Rikslønnsnemnda.

Sak nr. 3/1963.

Norsk Arbeidsgiverforening og Redernes Arbeidsgiverforening

mot

Landsorganisasjonen i Norge og Norsk Losforbund.

Sammensetning: Kai Knudsen, formann.

Morten Tuveng.

Alf Frydenberg.

T. Kleppe.

P. Mentsen.

Helge Øi.

Johs. Tysnes.

De to siste er oppnevnt av partene i denne tvist.

Etter at partene hadde gjort rede for saken og nedlagt påstand i møte den 13. august 1963, avsa Lønnsnemnda den 21. august slik kjennelse.

I statsråd 9. juli 1963 ble gitt provisorisk anordning om at arbeidstvisten mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Redernes Arbeidsgiverforening (senere kalt NAF og RAF) på den ene side og Landsorganisasjonen i Norge og Norsk Losforbund (LO og NL) på den annen side i samband med tariffrevisjonen 1963, skal avgjøres av Rikslønnsnemnda.

Tariffavtalen mellom partene løp ut 31. mars 1963 og NL sa den opp i rett tid. Forhandlinger om ny avtale fant sted 19. april 1963 uten at det ble oppnådd enighet. Plassene ble deretter oppsagt til fratredelse ved arbeidstidens slutt 31. mai 1963. Avtalen omfatter ca. 130 ruteloser, hvorav ca. 105

./.

i kystfart og ca. 25 i lokalfart.

Riksmeglingsmannen foretok megling og fremsatte den 11. mai 1963 et forslag til ny overenskomst som begge parters forhandlere erklærte å ville anbefale sine mandanter å vedta.

Forslaget ble vedtatt av NAF/RAF, men ble ved avstemning forkastet av rutelosene.

Etter foranledning av LO ble meglingsforslaget sendt til ny avstemning og arbeidsstansen ble utsatt. Også denne gang ble forslaget forkastet, og arbeidsstans ble varslet fra 15. juli 1963. Den ble ikke iverksatt da den provisoriske anordning av 9. juli 1963 forbød arbeidsstans til løsning av tvisten.

Under behandlingen for Lønnsnemnda er det fra rutelosenes side fremholdt at når meglingsforslaget er forkastet, er det særlig fordi de mener at deres lønninger er vurdert for lavt ut fra deres stilling og innsats.

Det ligger nærmest å sammenligne losene med styrmennene utdannelsesmessig, men en stor del har mer utdanning enn disse. De har pekt på den viktige stilling og det ansvar rutelosene har og det press de stadig er under i sitt arbeide.

De har videre pekt på at av sammenlignbare stillinger er statslosene vesentlig bedre lønnet og har mindre fravær fra hjemmet. Dessuten har de lagt vekt på at en rutelos først starter i 25 års alderen og blir over 30 år før han oppnår full lønn.

Forøvrig vises til det fremlagte påstandsskrift hvor det er krevet en vesentlig bedring av lønningene og en endring av endel andre bestemmelser i overenskomsten.

NAF/RAF har påstått tariffavtalen prolongert i samsvar med Riksmeglingsmannens forslag med endel endringer som partene er enige om.

Det er vist til det fellesoppgjør som har funnet sted mellom NAF og LO for 1963 og til tariffoppgjøret med de øvrige sjømannsorganisasjoner for innenriksfarten.

Under meglingen lyktes det å komme til enighet med samtlige sjømannsorganisasjoner om forslag til nye tariffavtaler.

Med unntak av forslaget for ruteloser, ble samtlige forslag vedtatt av partene etter avstemning.

Hovedpunktene i de vedtatte overenskomster er at hyren for matros er hevet med kr. 75.- pr. måned, det vil si 9.6 %. For stillinger med lavere hyre enn matros ble hyresatsene hevet med 10 % og for offiserer med 8 %, dog minst med kr. 75.- pr. måned. Det ble dessuten fastsatt et gulv for hyresatsene på kr. 1.000.- pr. måned for offiserer. Forøvrig ble satsen for kostgodtgjørelse og uniformsgodtgjørelse hevet noe og tidligere bestemmelser om ekstrabetaling for tjeneste på 1. og 17. mai ble omarbeidet og utvidet til alle bevegelige helligdager som ikke regelmessig faller på søndager.

Meglingsforslaget for ruteloser fulgte nøyaktig samme linjer som de vedtatte meglingsforslag for Norsk Sjømannsforbund, Det norske maskinistforbund og Norsk Styrmandsforening samt oppgjøret for Norges Skipsførerforbund.

NAF/RAF finner ikke at det foreligger noe hensyn som gjør det berettiget å stille rutelosene i en særstilling i forhold til samtlige øvrige grupper av offiserer og mannskaper på de skip hvor rutelosene utfører sin tjeneste.

Rikslønnsnemndas avgjørelse er avsagt under dissens fra Tysnes.

Lønnsnemndas flertall legger vekt på at Riksmeglingsmannen har fremsatt et anbefalt meglingsforslag som har gitt losene de samme forbedringer som er gjennomført for de andre kategorier i innenriksfarten. Det er gjennomført en endring av godtgjørelsen for overtidsarbeid for overstyrmenn som ikke er inntatt tilsvarende i forslaget for rutelosene. Mens overstyrmenn får overtidsbetaling for faktisk anvendt overtid, er bestemmelsen for rutelosene et fast beløp månedlig i overtidskompensasjon. Bestemmelsen er opprettholdt etter rutelosenes eget ønske med påstand om forhøyelse av beløpet. Dette medfører at overtidsgodtgjørelsen på de ulike skip blir forskjellig for de to grupper.

Det forhold at losene først kan starte i en høyere alder enn de øvrige offiserkategorier er det tatt hensyn til i meglingsforslaget ved at begynnerhyren er regulert opp noe mere enn for de øvrige grupper og hyrene for de 4 første års tjeneste regulert forholdsmessig.

Flertallet finner at det må foreligge særlige grunner hvis det skal foretas endringer i et anbefalt meglingsforslag. For å nå frem til enighet har begge parter foretatt en samlet vurdering av de endringer som blir gjennomført, og det kan vanskelig gjøres endring i enkelte bestemmelser uten at hele forslaget blir tatt opp til vurdering. I innenriksfart kommer dertil at samtlige kategorier ombord har lønns- og arbeidsvilkår som må være ensartet eller står i et innbyrdes forhold som har festnet seg gjennom lang tid.

Flertallet finner etter en samlet vurdering av de opplysninger som er lagt frem at det ikke er påvist å foreligge slike særlige omstendigheter for rutelosene at det er rimelig grunn til å foreta andre endringer i meglingsforslaget enn de partene er blitt enige om.

Johannes Tysnes bemerker: Det resultat flertallet er kommet til er jeg uenig i. Etter min mening er losenes nuværende lønnsnivå altfor lavt i forhold til deres stilling, ansvar og arbeidspress. I lengre tid har rutelosenes lønnsnivå - både hyresatser og overtidsgodtgjørelse - vært sammenlignet med over-styrmennenes. Dette sammenligningsgrunnlag er ikke tilstede lenger ettersom det ved tariffrevisjonen i år ble gjennomført overtidsbetaling pr. time for overstyrmennene i motsetning til tidligere når de hadde en fast månedlig overtidskompensasjon i likhet med losene. Slik overtidsbetaling som for overstyrmennene kan ikke praktiseres for losene uten at det blir innført en begrensning i fradraget for fritid og en sikringsbestemmelse for at loser ikke kunne frabeordres tjenesten ved åpne havstykker. Disse forhold tatt i betraktning fører til at selve tariffsystemet eller avlønningssystemet for losene må legges om. Det mest rimelige vil være om en går over til å bygge lønningene på milepenger etter seilt distanse.

Med disse merknader stemmer jeg for forbundets påstand.

S l u t n i n g .

Tariffavtale av 10. april 1961 mellom NAF/RAF og LO/Norsk Losforbund, Rutelosgruppen, vedrørende ruteloser i innenriks fart prolongeres med følgende endringer :

§ 1: skal lyde:

Hyrer og overtidskompensasjon.

	H y r e	Overtidskompensasjon	
		(se § 4)	
		I	II
	kr./mnd.	kr./mnd.	kr./mnd.
A. <u>Kystfart(i tariffens forstand):</u>			
Begynnerhyre	1.176.-	353.-	235.-
Efter 2 års tjeneste	1.205.-	353.-	236.-
" 4 " "	1.235.-	354.-	236.-
" 6 " "	1.286.-	362.-	241.-
" 8 " "	1.364.-	377.-	251.-
" 10 " "	1.447.-	390.-	260.-
" 12 " "	1.582.-	418.-	279.-
B. <u>Lokalfart(i tariffens forstand):</u>			
Begynnerhyre	1.050.-	315.-	210.-
Efter 2 års tjeneste	1.075.-	315.-	210.-
" 4 " "	1.115.-	318.-	212.-
" 6 " "	1.148.-	320.-	213.-
" 8 " "	1.200.-	328.-	218.-
" 10 " "	1.271.-	337.-	225.-
" 12 " "	1.345.-	347.-	231.-

Hvis en los regelmessig tjenestegjør i kystfart og lokalfart, skal tariffen for kystfart legges til grunn.

I overenskomstens hyrer og satser er inkludert gjeldende dyrtidstillegg.

§ 2: Satsen kr. 230.- heves til kr. 250.-
" " 7.25 " " " 8.-

§ 3: Ferie skal lyde:

Feriefritid.

Loser som omfattes av denne tariffavtale, har rett til 21 dager ordinær ferie og 14 dager ekstraferie, tilsammen 35 dager feriefritid pr. år.

For den ordinære ferie (21 dager) skal ferieplan utarbeides og gjøres kjent, Losene skal i den utstrekning det er mulig, ha meddelelse om sin ferie minst 3 uker før ferien begynner. Den enkeltes ferie skal såvidt mulig alternere fra år til år.

Ekstraferien (14 dager) kan ikke uten losens samtykke deles i mer enn to perioder.

Feriegodtgjørelse.

Losene har rett til feriegodtgjørelse med 3 1/6 dags hyre og kostgodtgjørelse for hver måneds tjeneste (regnet fra datum til datum) i rederiet etter 15. mai 1962. Halv måned (15 dager) eller mer regnes som hel måned, men kortere tjenestetid medregnes ikke.

Feriegodtgjørelse utbetales etter den hyresats som vedkommende los lønnes etter på det tidspunkt hans ferie begynner.

For övrig gjelder reglene i ferieforskriftene for sjömenn og beregningstabellen side 8.

§ 5: Satsen kr. 31.25 heves til kr. 33.- .

§ 10: skal lyde:

"Arbeide på bevegelige helligdager.

Losen utbetales en ekstragodtgjørelse for alt arbeide på 1. nyttårsdag, skjærtorsdag, langfredag, 2. påskedag, 1. mai, 17. mai, Kristi Himmelfartsdag, 2. pinsedag, 1. juledag og 2. juledag med kr. 6.- pr.time."

§ 11: skal lyde:

"Denne overenskomst gjelder fra 16. april 1963 til 31. mars 1964 og videre 1 år ad gangen hvis ikke en av partene sier den opp skriftlig med 1 - en - måneds varsel."

Protokolltilførsler:

nr.2: skal lyde:

"På skip med passasjersertifikat har losen rett til å innta sine måltider i salongen dersom skipets övrige offiserer spiser i salongen."

Beregningstabellen skal lyde:

I nedenstående oppstilling er anført i hvilke forbindelser de forskjellige tariffmessige tillegg skal medregnes:

Ved beregning av:	Feriegodtgjørelse (Ferieforskriftenes kap. III og tariffens § 3)	Kompensasjon for fridager (tariffens § 4).	Sykeh. (Sjöm. § 28)	Ekstrah. (" § 34)	Forlish. (" § 41)	Dödsf.h. (" § 23)	Ventehyre
medregnes:							
Alderstillegg	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Kompensasjon for overtid	nei	nei	nei	nei	nei	nei	ja
Kompensasjon for fridager	nei	1)	nei	nei	nei	nei	nei
Leieskipstillegg	nei	nei	nei	nei	nei	nei	nei
Kostgodtgjørelse	2)	2)	nei	nei	nei	nei	ja
Uniformsgodtgjørelse ...	nei	nei	nei	nei	nei	nei	nei

1) Ikke aktuelt

2) se § 2

Kai Knudsen.

Morten Tuveng.

Alf Frydenberg.

Johannes Tysnes.

Trygve Kleppe.